

Các lệnh cơ bản trong Linux

admin Sun, Apr 14, 2019 [Cài Đặt Cơ Bản & Hướng Dẫn](#) 0 1944

Linux

Linux là một hệ điều hành mã nguồn mở được sử dụng rộng rãi trên các máy chủ do nó có tính ổn định cao, bảo mật tốt và miễn phí. Có một số thú vị là muốn làm chủ được Linux bạn phải sử dụng thành thạo các lệnh có trên Linux, vì chúng có sử dụng dòng lệnh (command line) bạn cần phải đi sâu vào trong hệ thống

Linux ???c. ?? s? d?ng VPS hi?u qu? d??i ?ây paste.vn gi?i thi?u t?i b?n m?t s? thao tác l?nh c? b?n trên CentOS giúp b?n làm quen v?i môi tr??ng command line.

Các l?nh ki?m tra performance

- `cat /proc/cpuinfo` : hi?n th? thông tin CPU
- `cat /proc/meminfo` : hi?n th? thông tin v? RAM ?ang s? d?ng
- `cat /proc/version` : hi?n th? phiên b?n c?a kernel
- `cat /proc/ioports` : xem thông tin I/O port
- `cat /proc/interrupts` : xem thông tin interrupt
- `cat /proc/dma` : xem thông tin v? DMA
- `cat /etc/redhat-release` : hi?n th? phiên b?n Centos
- `uname -a` : hi?n th? các thông tin v? kernel
- `free -m` : hi?n th? l??ng RAM còn tr?ng
- `df -h` : hi?n th? thông tin nh?ng file h? th?ng n?i m?i file th??ng trú ho?c t?t c? nh?ng file m?c ??nh và l?nh này có th? xem ???c dung l??ng ? c?ng ?ã s? d?ng và còn tr?ng bao nhiêu.
- `du -sh` : xem dung l??ng c?a th? m?c hi?n t?i
- `du -ah` : xem chi ti?t dung l??ng c?a các th? m?c con, và c? các file
- `du -h --max-depth=1` : xem dung l??ng các th? m?c con ? c?p 1 (ngay trong th? m?c hi?n t?i)
- `df` : ki?m tra dung l??ng ??a c?ng, các phân vùng ??a
- `top` : hi?n th? s? ho?t ??ng c?a các ti?n trình, ??c bi?t là thông tin v? tài nguyên h? th?ng và vi?c s? d?ng các tài nguyên ?ó c?a t?ng ti?n trình.

```

[root@postbai ~]# cat /proc/cpuinfo
processor       : 0
vendor_id     : GenuineIntel
cpu family    : 6
model        : 13
model name    : QEMU Virtual CPU version (cpu64-rhel6)
stepping     : 3
microcode    : 1
cpu MHz      : 2399.996
cache size   : 4096 KB
physical id  : 0
siblings    : 1
core id     : 0
cpu cores   : 1
apicid     : 0
initial apicid : 0
fpu        : yes
fpu_exception : yes
cpuid level: 4
wp         : yes
flags      : fpu de pse tsc msr pae mce cx8 apic sep mtrr pge mca cmov pse36 clflush mmx
             fxsr sse sse2 syscall nx lm up unfair_spinlock pni cx16 hypervisor lahf_lm abm
bogomips   : 4799.99
clflush size : 64
cache_alignment : 64
address sizes : 46 bits physical, 48 bits virtual
power management:

[root@postbai ~]# █

```

Các lệnh h? th?ng

- `exit` : thoát khi c? a s? dòng l?nh.
- `logout` : t??ng t? exit.
- `reboot / init 6 / shutdown -r` : khi ??ng l?i h? th?ng.
- `halt / shutdown -h now / init 0 / poweroff` : t?t máy
- `hostname` : xem tên máy tính
- `startx` : khi ??ng ch? ?? xwindows t? c? a s? terminal.
- `clear` : xoá tr?ng c? a s? dòng l?nh.
- `hwclock` : Fix l?ch c? a bios
- `cal` : xem l?ch h? th?ng.
- `yum update -y` : Update Linux (CentOS)

- `date` : xem ngày, giờ, tháng.
- `date -s "27 SEP 2011 14:26:00"` : ?t ngày giờ, tháng theo string
- `date +%Y%m%d -s "20130318"` : ?t ngày giờ, tháng (không thay ?i giờ)
- `date +%T -s "00:29:00"` : ?t giờ, tháng, không thay ?i ngày

L?nh thao tác v?i t?p tin text

- `wc` : ?m số dòng, số kí t?... trong t?p tin
- `touch` : t?o m?t t?p tin.
- `cat` : xem n?i dung t?p tin.
- `more` : xem n?i dung t?p tin theo trang.
- `less` : xem n?i dung t?p tin theo dòng.
- `tail` : xem n?i dung t?p tin (m?c ?nh xem 10 dòng cu?i).
- `head` : xem n?i dung t?p tin (m?c ?nh xem 10 dòng ?u).
- `vi` : kh?i ?ng trình soạn th?o v?n b?n vi.
- `man` : Xem h??ng d?n th?c hi?n các l?nh

L?nh qu?n lí ?ng d?ng và ti?n trình

- `rpm` : ki?m tra, g? b? ho?c cài ?t 1 gói .rpm
- `ps` : ki?m tra giờ, tháng ti?n trình ?ang ch?y.
- `kill` : d?ng ti?n trình khi ti?n trình b? treo.
- `pstree` : hi?n th? t?t c? các ti?n trình d??i d?ng cây.
- `sleep` : cho giờ, tháng ng?ng ho?t ?ng trong m?t kho?ng th?i gian.
- `yum` : Cài ?t các ?ng d?ng ?óng gói (gi?ng rpm)
- `wget` : T?i các ?ng d?ng t? m?t website v?
- `sh` : Ch?y m?t ?ng d?ng có ?uôi .sh

L?nh qu?n lí user

- `useradd` : t?o m?t ng??i dùng m?i.
- `userdel` : xoá ng??i dùng ?ã t?o.
- `usermod` : thay ?i thông tin user.
- `passwd` : ?t và thay ?i password cho ng??i dùng.
- `groupadd` : t?o m?t nhóm ng??i dùng m?i.
- `groupdel` : xoá nhóm ng??i dùng ?ã t?o.
- `gpasswd` : thay ?i password c?a m?t nhóm ng??i dùng.
- `su` : cho phép ?ng nh?p v?i t? cách ng??i dùng khác.

- `groups` : hi?n th? nhóm c?a user hi?n t?i.
- `who / w` : cho bi?t ai ?ang ??ng nh?p h? th?ng.
- `skill -9 -t pst/0` : ?ê? g?? bo? session pst/0
- `chmod <permission> [tên file]` : thay ??i quy?n cho file/th? m?c (ch? user s? h?u file m?i th?c hi?n ???c)
- `chown user [tên file]` : thay ??i ch? s? h?u file/th? m?c
- `chown user:group [tên file]` : thay ??i ch? s? h?u file/th? m?c, ??ng th?i thay ??i nhóm s? h?u
- `chgrp group [file/thu_muc]` : thay ??i group s? h?u file/th? m?c

L?nh qu?n lý service

- `service --status-all` : Ki?m tra t?t c? các service và tình tr?ng c?a nó.
- `service httpd start` : kh?i ??ng d?ch v? httpd.
- `whereis mysql` : hi?n th? n?i các file d?ch v? ???c cài ??t.
- `service --status-all | grep abc`, : xem tình tr?ng c?a ti?n trình abc
- `service <tên_d?ch_v?> start | stop | restart`
- `/etc/init.d/<tên_d?ch_v?> start | stop | restart`

Các l?nh qu?n lý file và th? m?c

- `ls` : xem danh sách các file và th? m?c con trong th? m?c hi?n th?i
- `ls -l` : nh? trên, nh?ng li?t kê c? kích th??c file, ngày c?p nh?t...
- `ls -a` : li?t kê t?t c? các file ?n
- `rm` : xóa file
- `rmdir` : xóa th? m?c r?ng
- `rm -rf` : xóa th? m?c không r?ng.
- `mv` : ??i tên / di chuy?n th? m?c ho?c file t? n?i này sang n?i khác
- `cp` : copy file ho?c th? m?c
- `mkdir` : t?o th? m?c
- `cd` : chuy?n th? m?c
- `pwd` : xem th? m?c hi?n hành
- `find` : tìm ki?m file
- `find /etc -name inittab` : tìm file có tên inittab trong th? m?c /etc

L?nh nén và gi?i nén

- `tar -cvf` : nén file/th? m?c sang ??nh d?ng .tar

- `tar -xvf` : gi?i nén file .tar
- `gzip` : chuy?n file .tar sang .tar.gz
- `gunzip` : chuy?n file .tar.gz v? .tar
- `tar -xzf` : gi?i nén file .tar.gz
- `tar -zxvf` : gi?i nén file .tar.bz2
- `tar -jxvf` : gi?i nén file .tar.gz2

Bài vi?t này v?i m?c ?ích t?ng h?p các l?nh các trên Linux, do ?ó có nhi?u l?nh mình không cho ví d? chi ti?t cho t?ng option chi ti?t. ?? xem chi ti?t các cách dùng các l?nh b?n dùng l?nh man <ten_lenh>. Chúc các b?n thành công.

Online URL: <https://huongdan.maxserver.com/article-77.html>